

ANTI-FEIXISTA

La plaça viu una tarda de divendres habitual, allò que se'n pot dir habitual perquè no passa res d'interessant. Gent amunt i avall, algun avi, alguns patinadors. Una brisa suau refresca aquells agosarats que en ple estiu s'han atrevit a sortir a fora el carrer.

En Jan, periodista freelance, està gaudint d'unes petites vacances. Entra en un cafè, demana un tallat. Obre el llibre que està llegint i que s'emporta a tot arreu; *Homenatge a Catalunya*, de George Orwell. Un amic li va dir que no entendria la guerra civil espanyola republicana si no el llegia. *Potser exagera*, pensa ell. Però sí que li interessien tots els problemes polítics d'aquell moment de la història. *No ho sé si se n'ha après alguna cosa de tot allò*. Passen uns minuts. Demana un entrepà, i transcorren uns altres minuts agradables.

La porta del cafè s'obre i tots els clients es mouen exaltats. En Jan aixeca el cap i veu tres policies antidisturbis parlant amb la mestressa del cafè. Tanca el llibre i observa amb atenció. Els policies de seguida se li acosten i li demanen que evacui el local, a més d'allunyar-se tant com pugui de la plaça. Estranyat, en Jan recull el jersei i el llibre, i com que ja ha pagat, surt cap a fora. Quan s'acosta a la porta, però, li arriba a les orelles un xivarri exterior.

Fora, la plaça és plena a vessar de gent jove amb pancartes, que criden, salten, que es manifesten. Inevitablement relaciona la manifestació amb la intervenció policial al cafè. Conscient de que aquesta és una manifestació espontània, o il·legal, si més no, corre cap algun edifici des d'on pugui aconseguir una bona panoràmica per fer alguna fotografia i pugui observar sense reserves i sense perill de ser detingut o agredit. *Serà una crònica interessant*.

Després de subornar un oficinista de Catalana Occident amb un reportatge que mai els farà, surt al balcó i observa admirat la congregació i la multitud que ja ocupa les voreres dels carrers contigus a la plaça amb la mateixa actitud *revolucionària*, pensa. Té una bona panoràmica; la plaça, passeig de Gràcia i la ronda de Sant Pere.

De seguida surten llengües de joves de la plaça que comencen a tallar els carrers radicalment. Als que vénen de passeig de Gràcia els fan girar cua i els fan tornar a pujar, la ronda de Sant Pere la tallen a alçada de Pau Claris i no sembla que als carrers de l'altra banda de la plaça hagin tingut més deferència als conductors.

Per la ronda Sant Pere, entre mig dels joves i a tocs de clàxon una furgoneta apareix pintada de vermell i negre amb una estètica clarament anarquista. Tothom aclama el cotxe i el comboi que la segueix amb la mateixa estètica. En Jan mira la hora, les 18:30. Fa només 40 minuts ell era al mig de la plaça. No deixa d'apuntar a la llibreta. *D'això se'n parlarà*, somriu.

El comboi encapçalat per la furgoneta entra dins la plaça fins al bell mig, i un cop allà s'obren les portes i en surten uns nois vestits amb samarretes vermelles i pantalons negres, *tot plegat una mica psicodèlic*. Amb l'ajuda dels replegats a la plaça construeixen, amb menys temps de l'esperat pel periodista, un escenari. Uns quants

porten altaveus al llarg de la plaça. Amb menys de cinc minuts ja hi ha a dalt de l'escenari un dels joves, i els altres, uniformats, reparteixen coses per la plaça llançant papers a l'aire.

S'encenen els altaveus i la suposada veu del que es troba a dalt l'altiplà ressona per Catalunya. El discurs, tòpic i utòpic, és respost amb grans ovacions, crits i màximes revolucionàries. En Jan escriu ràpid les idees principals, ometent allò que ja es podrà inventar a la redacció i fixant-se amb detalls curiosos.

A l'ordre dels organitzadors, tot el factor humà comença a posar cotxes i autobusos a les entrades dels carrers en forma de barricades. Del comboi roig i negre, en surten bidons i bidons que són buidats sobre dels cotxes, que junt amb altre mobiliari urbà, serveix de combustible per unes barricades que quan arribi la policia, cremaran.

Trenquen arbres, bancs, prestatgeries i roba, molta roba. Les botigues de la plaça i dels carrers del voltant són saquejades. Tot queda trencat, vidres al terra, articles omplint les voreres i els carrers. Un cop les barricades són prou altes al voltant de la plaça, com perquè no hi passi ningú, els joves es fan forts a l'edifici de El Corte Inglés i El Triangle. Noves barricades són aixecades més enllà de les primeres, fent una segona línia de defensa en els carrers principals que arriben a la plaça. Tot és preparat.

És just en aquest moment, vora les set de la tarda, que la realitat es divideix en dues dimensions paral·leles que mai es veuran.

“En la primera d'aquestes realitats, en Jan comença a sentir les sirenes dels cotxes policia. Si s'estira molt pel balcó, fins i tot pot veure algun dels vehicles policials que arriben al final de la ronda de Sant Pere amb Pau Claris, on hi ha la segona barricada. Els joves ocupen els seus llocs, perfectament organitzats. Es senten crits per tota la plaça, sembla ser que estan rodejats. Això no desanima els joves; més aviat aviva les seves forces i esperances.

Tots els policies surten de les furgonetes, i ja comencen a rebre alguns projectils de darrere les trinxeres, des de consoladors robats d'una sex-shop fins a bíblies pispades de l'FNAC. És ara quan la religió i el plaer s'uneixen contra l'autoritat policial convertint-se en projectils talment ells fossin els salvadors de la pàtria i els altres francesos napoleònics. Quan sembla que es disposen a entrar al carrer, a passar la primera trinxera, els joves encenen les barricades. Tot és foc. És impossible passar. Ara que, tampoc la cara dels afrancesats sembla desitjar travessar el bosc de passions ardents per caure a les brases radicals.

Passen molts minuts amb els joves cridant i els policies rebent els projectils, fins que els joves inicien un bombardeig exhaustiu de cocktails molotov que incendien les furgonetes i el terra d'allà on són els policies. Aquests retrocedeixen espantats mentre reben ordres. En resposta, els policies també comencen a tirar gasos lacrimògens a l'altre costat de la barricada. Bombes de fum que tornen a l'instant, volant d'allà on

han estat llançades. El carrer s'omple d'un fum gris que incrementa l'estètica revolucionària i decadent de l'espectacle.

Més sirenes i arriben els bombers, que comencen a apagar el foc sota la protecció dels policies que intenten que no rebin els nous projectils; escombres, cadires, taules, tallaungles o peces de playmobil, evidentment peces de bombers, policies, o d'anarquistes radicals antisistema, anticapitalistes i antifeixistes.

A Sant Pere amb Pau Claris el foc es comença a extingir malgrat els intents ferotges dels joves de resistir i d'avivar-lo. Quan encara hi ha algunes espurnes, i aprofitant un moment de poc rebombori juvenil, els policies entren en ramat dins el carrer i es situen entre les dues barricades, la que toca Pau Claris, darrere d'on vénen, i la que toca la plaça. Mentre són al centre els pocs joves que són al carrer els miren amenaçants sense titubejar, però sense atacar, a l'espera d'alguna cosa. Així, un dels policies, intenta agafar-ne un i detenir-lo. Moment en què molts joves surten corrents dels edificis del carrer en una emboscada preparada i comencen a repartir entre els policies. Les forces de l'ordre es divideixen i perden en número i força. La tropa de joves no mostra pietat i apallissa els policies, a més de despullar-los i lligar-los entre si i entrar-los a la nova seu revolucionària: el nou baluard comercial anglès. No seria estrany que tot plegat ja hagués estat parlat, perquè dels altres carrers que estant sent defensats, també arriben escamots vigilant grups de policies despullats i agafats.

Tots els policies que intenten salvar els seus companys són també arrestats, com el seu vestuari i les seves armes. La brutalitat policial i juvenil en els encontres entre tots dos bàndols no té res a envejar a les incursions escoses de William Wallace o a les repressions Stalinistes de mitjans de segle.

Molts cotxes policia es baten en retirada després de veure el fracàs i de veure també una munió de joves corrent cap a ells. Els policies han marxat, i les barricades es tornen a aixecar. Els que no reconstrueixen, que són la majoria, corren cap a altres carrers a socórrer els seus companys bel·licosos.

Als deu minuts deixen d'arribar policies només abillats amb calçotets emmanillats i tot es substitueix per crits de joia. La majoria de joves es tornen a reunir a la plaça, i l'ideòleg que ja abans havia inspirat crits i aplaudiments, torna a la càrrega amb noves paraules enverinades i encaramel·lades. Tots responen amb més energia que abans.

La treva és curta, ja que els informadors repartits per la ciutat informen de que molts més efectius es dirigeixen a la plaça. Els joves recuperen ràpidament les posicions d'abans. Una altra càrrega els espera.

Transcorren uns minuts pausats de silencis i agonia. Hi ha molt moviment a la plaça. No són baralles, però; són xiuxiueigs, són consignes i plans. Més minuts, interminables. En Jan té la sensació d'estar en el cinema mirant una de les últimes pel·lícules d'acció hollywoodenca.

Finalment, joves de tots els carrers entren a les seves fortaleses anteriorment consumistes, no sense abans encendre les barricades reconstruïdes i recremades. Les entrades a la plaça estant cobertes pel foc. Totes les forces arriben per Passeig de Gràcia: hi ha guàrdia civil, mossos d'esquadra, bé, de mossos, els que queden i que no estan empresonats, i també alguns militars i membres de cossos especials. La policia local ajuda també en la tasca de recuperar Catalunya.

Per la plaça, però, no es veu ningú. L'ofensiva és per passeig de Gràcia únicament, des d'on en Jan pot veure alguna cosa. Molts joves defensen la posició amb les tècniques ja esmentades, però ni de bon tros tots els joves que hi havia a la plaça al inici de la batalla són allà. Tots estan o amagats al El Triangle i a El Corte Inglés, o als edificis de passeig de Gràcia, esperant el moment de tornar a fer una emboscada.

Comença l'ofensiva del que podríem denominar exèrcit policial. Aconsegueixen passar la trinxera, però els joves l'encenen mentre alguns passen i els divideixen. Els bombers socorren als cremats. Molts dels policies que han entrat, intenten evitar el contraatac rebel. Abans però que els joves els puguin reduir, el foc és apagat i tots els altres entren corrents al carrer. Els joves dels edificis de Passeig de Gràcia surten a fora cridant per ajudar els seus companys i es produeix una altra batalla sagnant. Aquest cop els agents superen numèricament els joves, i van armats amb fusells d'assalt. Els joves demanen ajuda a l'exèrcit de reserva, que surt dels seus refugis per ajudar a lluitar. Els agents, però, comencen a disparar indiscriminadament. Tothom surt corrents, i, donant els últims cops, els joves es dispersen per tot Barcelona.”

“Mentrestant, a l'altra realitat, en Jan apaga el desè cigar. Porten hores esperant les forces de l'ordre que no arriben. Molts han marxat a casa a fer els deures o a descansar, altres han anat al cinema, i els organitzadors s'han quedat asseguts al petit escenari que havien construït. Pràcticament ja no queda ningú, i la plaça torna a ser transitable. Han arribat uns serveis de neteja que han començat a endreçar les deixalles que han llençat els joves. També grues s'han endut els cotxes i autobusos que feien de barricades. Pel costat dels organitzadors de la trobada, circulen els homes i dones de Barcelona Neta, que es miren els joves amb mirades de reprovació.

Els desmunten i ho posen tot a la furgoneta. Marxen, conscients de que la crònica del Jan no sortirà a cap diari.”